

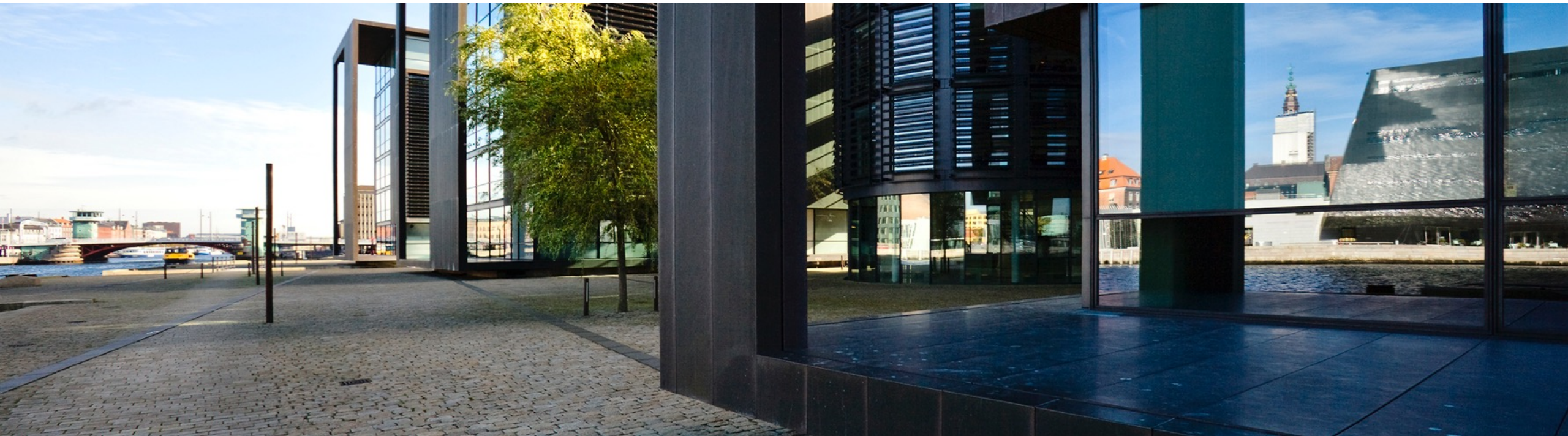
Bæredygtigt byggeri og bygherremanifestet

BIM Climate konferencen, Arkitektskolen Aarhus, 26. april 2022

I anledning af BIM Aarhus' 10 års jubilæum

Henrik Lindved Bang, Bygherreforeningen

**BYGHERRE
FORENINGEN**

Bygherreforeningen

Interesseorganisation for de professionelle bygherrer i Danmark

- Ca. 225 medlemsvirksomheder
  - Ca. 2.500 medarbejdere
- Medlemmerne bygger tilsammen for op imod 50 mia. kr. om året
- Statslige, regionale, kommunale, almene, private og bygherrerådgivere
- Byggeri, anlæg og infrastruktur
- Ofte også ejere/driftsherrer

Bygherreforeningen er interesseorganisationen, der varetager og formidler professionelle danske bygherrers holdninger og interesser. Foreningens formål er at fremme udviklingen i byggeriet med hensyn til arkitektur, kvalitet og produktivitet og at præge samfundsdebatten som en væsentlig stemme.

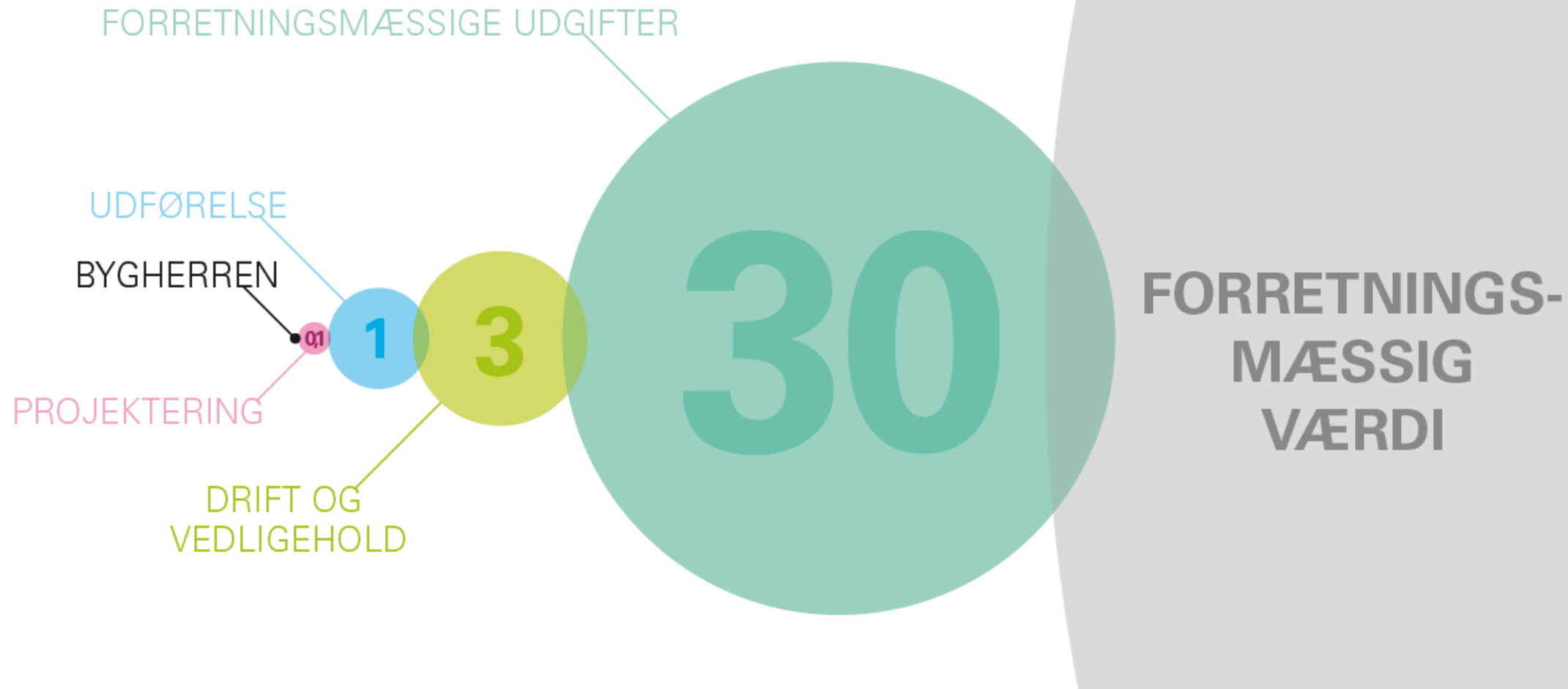
Bæredygtighed som den hastigt voksende udfordring

- Verdensmål for bæredygtig udvikling (FN)
- Forsyningskrise
- Klimakrise
- Indlejret CO2 (aftryk)
- Absolut bæredygtighed
- Forbrugerombudsmanden om "greenwashing"
- EU-taksonomi
- Klimapartnerskab
- National strategi for bæredygtighed
- Koordineringsudvalg for strategi
- Strateginetværk
- Frivillig bæredygtighedsklasse
- ...

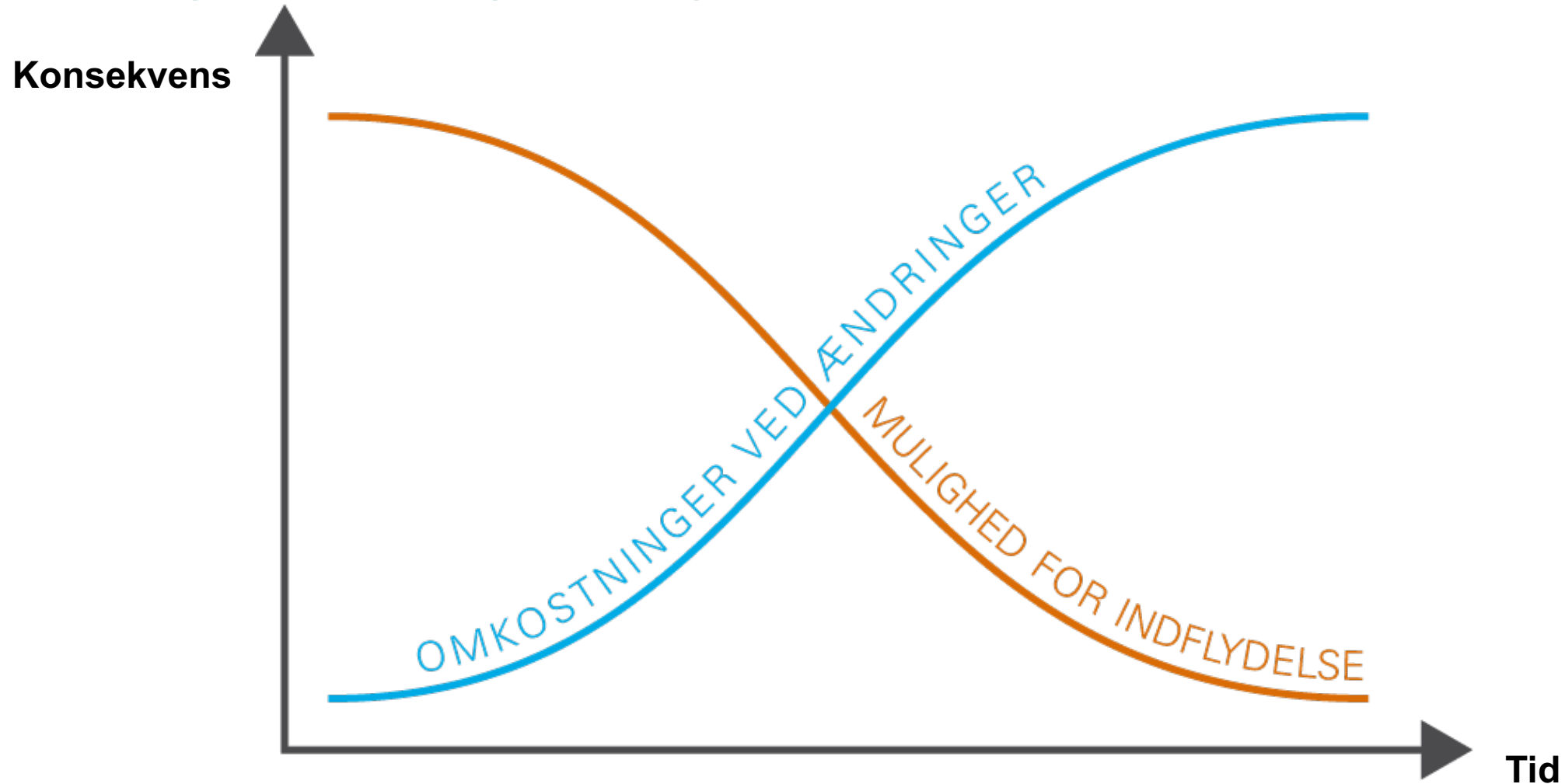
Byggherren som værdiskaber

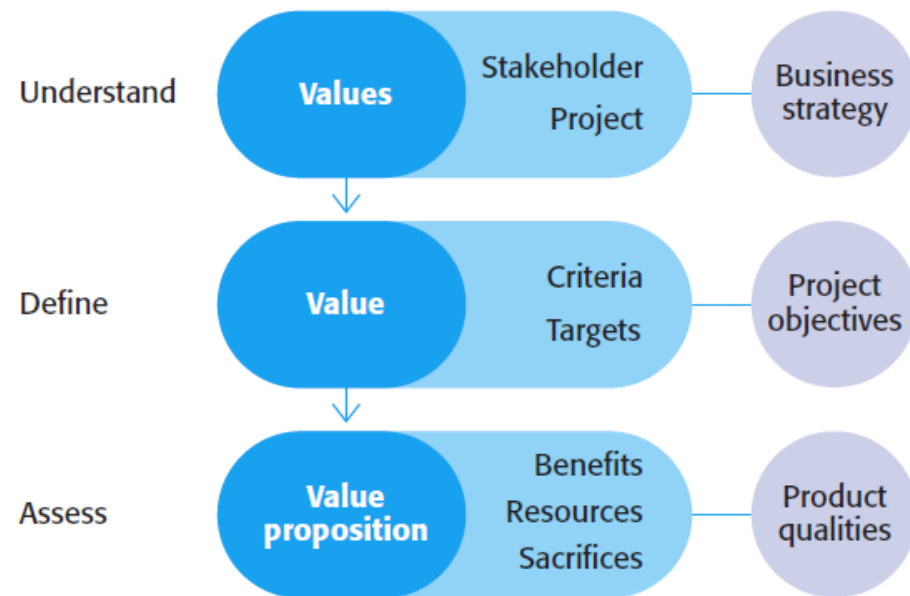
Bygherren som værdiskaber

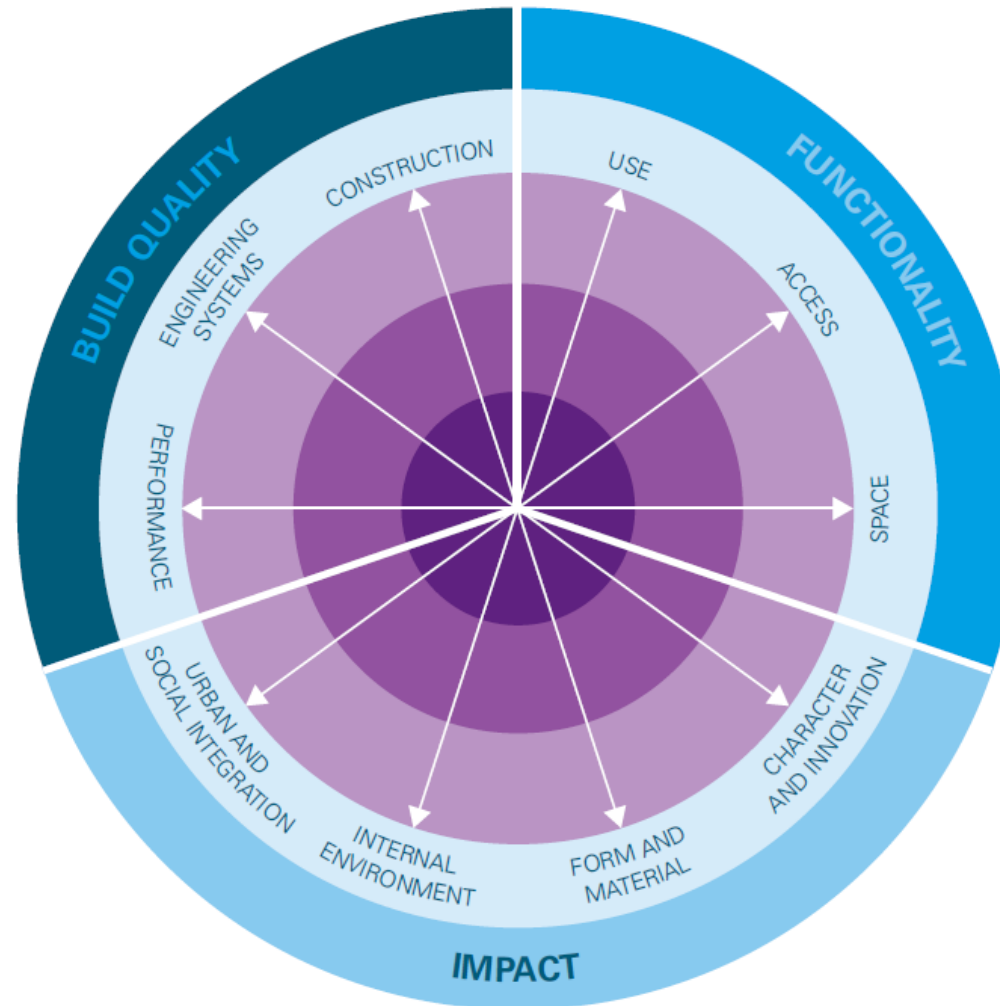
De tidlige beslutninger er afgørende

Forstå/definere/vurdere værdi på forskellige niveauer (VALid modellen)

'At bygge det rigtige' – vision/business case

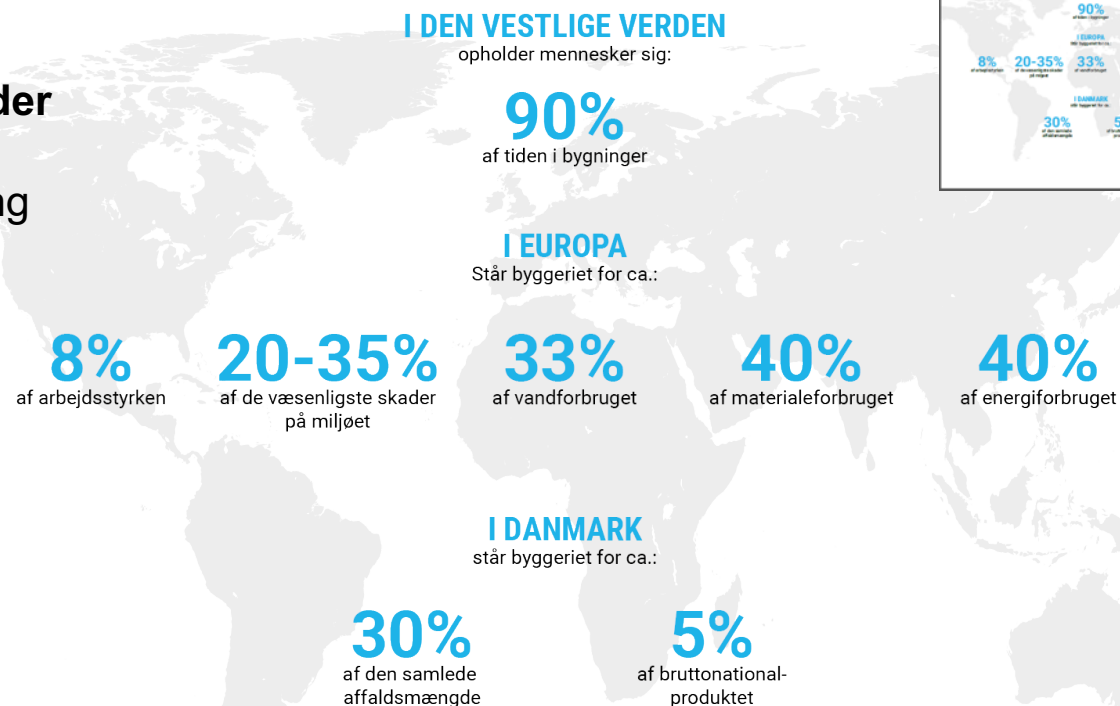
Bygherreforeningens mærkesag om verdensmålene

Hvorfor og hvordan skal bygherrer beskæftige sig med verdensmålene?

MANIFEST om bygherrerne og verdensmålene

- Vigtig global dagsorden
- Byggeriet får stigende betydning
- **Bygherrerne kan sætte nye standarder**
- Proaktiv tilgang nødvendig
- Kompleks virkelighed kræver prioritering

Bygherreforeningens udgangspunkt (2019-2020)

Februar:	Indledende drøftelser med UNDP
Marts:	Formandsmøde , hvor bestyrelsen og udvalgsformænd m/k beslutter at gøre verdensmålene til ny mærkesag – med Bæredygtighedsudvalget som koordinerende
Marts:	Master Class med primære kontaktpersoner fra medlemmer
Maj:	Workshop , hvor bestyrelsen og udvalgsformænd m/k diskuterer strategi, herunder udarbejdelse af manifest
Juni:	Sommerafslutning m/ bl.a. Mogens Lykketoft – og verdensmålene som tema
Sept. – okt.:	Motivationspapir og manifest behandles af udvalgene hhv. bestyrelsen
November:	Medlemshøring og medlemsmøde
Januar 2020:	Nytårskur med offentliggørelse og debat
Forår 2020 ->:	Udrulning af indsatser (udvalg og projekter)

Bygherremanifestet

Dette manifest danner ramme for, hvordan professionelle bygherrer tager stilling til og implementerer FN's verdensmål for bæredygtig udvikling i deres aktiviteter

Den professionelle bygherre har i forlængelse af sin særlige rolle et vigtigt ansvar for at bidrage til en mere bæredygtig udvikling af byggeri og anlæg. Det sker gennem bygherrens planlægning, indkøb og gennemførelse af bygge-, renoverings-, nedrivnings- og anlægsprojekter samt i den efterfølgende drift. I kraft af sin position har bygherren desuden en unik mulighed for at stille ambitiøse krav til samarbejdspartnere. Med dem og bygherrens og deres interesser samt til at forme den retning, som bygge- og anlægsbranchen bevæger sig i, og at det sker på baggrund af bygherrens værdier og prioriteringer på tværs af dennes projekter, bygninger og anlæg i hele deres livscyklus.

Den professionelle bygherre skaber de fysiske rammer for menneskelig aktivitet, og kan derfor gøre en afgørende positiv forskel i forhold til bæredygtighed. Bygherren har afgørende indflydelse på forhold som menneskers sundhed, komfort, trivsel, indlæring, produktivitet og samarbejdssten. Derudover er bygherren ansvarlig for betydelige økonomiske aktiviteter og værdier i samfundet, herunder investeringer, beskæftigelse og nationalisme. Den professionelle bygherre har således en enestående mulighed for at skabe samfundsansvar i udvikling af forretningsmodeller inden for byggeri og anlæg, herunder også for at indfri brugerens stigende forventninger til, at produkter og fysiske rammer er frembragt på en ansvarlig måde.

Den professionelle bygherre er gennem sine bygge- og anlægsaktiviteter og den tilhørende drift også ansvarlig for et væsentligt aftryk i forhold til klima og miljø samt trækket på klodens ressourcer.

I forbindelse med opførelse og drift af bygninger og anlæg er der således, især i velstående lande som Danmark, et overforbrug af begrænsede ressourcer samt betydelige udledninger af drivhusgasser, som er til skade for klimaet.

Bygherretoreningen har sin baggrund i FNS 17 verdensmål og de uheldigvis meget dårligt udførte arbejder i over 60 pejemærker, som den professionelle bygherre kan tage afsæt i. Pejemærkerne kan bruges som et udgangspunkt, når bygherren skal vurdere sine egne muligheder for at påvirke de problematikker, som verdensmålene er et udtryk for, samt til at definere egne målsætninger for at bidrage til en bæredygtig udvikling. Pejemærkerne er således en oversættelse af de enkelte verdensmål til bygherrens univers, som er samlet et manifest.

Bygherreforeningerne har desuden udvalgt og markeret målene #3, 7-9, 11-13 samt 17 som særligt oplyste pejlemarkere for bygherrer, der starter med at overveje. Her peges i særlig grad på behovet for klimaindsatsen (mål #13), som både på globalt og nationalt plan ses som en grundlæggende udfordring, og samtidig har en afsættende effekt på en række af de øvrige mål. Men grundtanken er, at man som bygherre på sigt forholder sig til alle målene, sætter dem i forhold til egen organisation og forsøger at vurdere sammenhænge og at håndhejde dem mellem de forskellige mål og delmål, for dermed at komme hele vejen rundt om prioriteringerne af egne muligheder.

Bygheremånfestet er også tænkt som et fælles forståelsesgrundlag på tværs af bygge- og anlægssektoren, og skal dermed bidrage til at tydeliggøre de krav, kriterier og forventninger, der er nødvendige i dialogen mellem bygherren og aktørerne i leverancekæden. Målet er således at opfylde de krav, der er stillet ud fra de aktuelle definerede mål.

1. udgave - Januar 2021

UDVALGTE VERDENSMÅL

3 SUNDHED OG LIVSLEDELSE

Bygherren skal sørge for, at byggeriets sundhed og livsledelse er sikret. Dette kan gøres ved at sikre, at byggeriet er bygget med gode materialer og konstruktion, og at der er taget hensyn til miljøet og klimaet. Bygherren skal sørge for, at byggeriet er bygget med gode materialer og konstruktion, og at der er taget hensyn til miljøet og klimaet.

7 BÆREDYGTIG ENERGI

Bygherren skal sikre, at byggeriet er bygget med gode materialer og konstruktion, og at der er taget hensyn til miljøet og klimaet. Bygherren skal sørge for, at byggeriet er bygget med gode materialer og konstruktion, og at der er taget hensyn til miljøet og klimaet.

8 ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST

Bygherren skal sørge for, at byggeriet er bygget med gode materialer og konstruktion, og at der er taget hensyn til miljøet og klimaet. Bygherren skal sørge for, at byggeriet er bygget med gode materialer og konstruktion, og at der er taget hensyn til miljøet og klimaet.

9 INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR

Bygherren skal sørge for, at byggeriet er bygget med gode materialer og konstruktion, og at der er taget hensyn til miljøet og klimaet. Bygherren skal sørge for, at byggeriet er bygget med gode materialer og konstruktion, og at der er taget hensyn til miljøet og klimaet.

[illegible]

ØVRIGE VERDENSMÅL

1. AFSAK FATTIGDOM

Bygherem skal stille krav om, at indkøbte materialer til bygge- og anlægsprojekter er udbudnet og fremstillet under acceptable ansættelses-, arbejde- og handelsforhold.

2. STOP SULT

Bygherem skal eftersejge vedvarende og bæredygtige løsninger, der ikke medfører negative ressourcer på landbrugsgør eller forbrugt bioenergi, og dermed har skadelig effekt på klodens afgrøder og udbud af fødevarer.

4. KVALITETSUDANNELSE

Bygherem skal gennem sin indkøbspolitik sikre, at bygge- og anlægsprojekter bidrager til det fremtidige uddannelsesniveau i bygge- og anlægssektoren. Dette kan ske gennem krav til kvalifikationer hos rådgivere, entreprenører og leverandører - og gennem transparente krav til eller frivillige aftaler om læring og praktikpladser.

5. LIGESTILLING MELLEM KØNNENE

Bygherem skal gennem sin arbejdspraktikpolitik, at rammerne for bygge- og anlægsarbejde udføres, så alle kvalifikationer, uanset kønsidentitet, kan udbytte i så læse opgaverne.

6. RENT VAND OG SANITET

Bygherem skal sikre sig, at bygge- og anlægsaktiviteter ikke under hensyntagen til grundvandsressourcer og risiko for oversvømmelser. Indstøten for at sikre rent vand kan involvere vandbesparende løsninger i bygninger og anlæg eller lokal håndtering af regnvand og spildvand.

10. MINDRE ULIGHED

Bygherem skal gennem sin indkøbspolitik sikre at til sikre retfærdighed i forhold til alle involverede i sine bygge- og anlægsprojekter, herunder at modvirke social dumping. Der kan også i forbindelse med den efterfølgende drift tages initiativer vedrørende integration, der forbedrer marginaliserende gruppers adgang til arbejdsmarkedet.

14. LIVET I HAVET

Bygherem skal sikre, at bygge- og anlægsprojekter tager hensyn til vandmiljøet og dermed understøtter et rigt dyne- og planteliv under vand. Dette gælder også i den efterfølgende driftfase samt i opgaver, som involverer nedrivning og bortskaffelse.

15. LIVET PÅ LAND

Bygherem skal udvise ansvarlighed i forhold til planlægning, opførelse, renovering, drift og vedligeholdelse samt nedrivning af bygninger og anlæg gennem hensyntagen til økosystemer og biodiversitet.

16. FRED, RETFÆRDIGHED OG STÆRKE INSTITUTIONER

Bygherem skal sikre fri konkurrence om opgaver i bygge- og anlægsprojekter gennem fokus på transparent i udbud, tilgængelighed mellem de bydende virksomheder og beslutninger på et sædligt grundlag. Dermed styrkes tillid og retfærdighed i markedet.

Læs mere på bygherreforeningen.dk

Oversatte/udvalgte verdensmål for bygherrer

**3 SUNDHED
OG TRIVSEL**

Bygherren skal væsentligt fremme sikkerhed og sundhed samt komfort og trivsel. Gennem god planlægning skal bygherren forebygge negative sundhedseffekter af udførelsen og brugen af bygninger og anlæg - drift ved at fokusere på universelt design, sikkerhed, miljørigtige materialer, optimale indstillede forhold og skabelse af gode rammer for tryk og trivsel.

**7 BÆREDYGTIG
ENERGI**

Bygherren skal i sine bygninger og anlæg bidrage til grøn omstilling gennem energifølsomhed, anvendelse og evt. produktion og lagring af vedvarende energi, samt valg af materialer, der er fremstillet energimæssigt bæredygtigt. Det kan ske gennem optimering af design, brugerinddragelse samt velovervejet drift af bygninger og anlæg - herunder herunder taget til indlagte energi og livscyklus for de valgte løsninger, samt mulighederne for eksempel med kaskade energi.

**11 BÆREDYGTIGE BYER
OG LOKALSAMFUND**

Bygherren skal med sine bygninger og anlæg bidrage til bæredygtige rammer for menneskelig aktivitet og livsduelighed og samtidig bidrage til en positiv by- og landskabsudvikling. Det kan ske gennem anvendelse af planlægning, optimering af eksisterende bygningsskulpturer, opførelse af bygninger og infrastruktur af høj kvalitet og arkitektonisk kvalitet, anvendelse af byggeri og borgerinddragelse samt gennem at skabe rammer for tryk og livsduelighed i lokalsamfundet med en høj grad af diversitet og herunder taget til forskellige indkomningsgrupper m.v.

**12 ANSVARLIGT
FORBRUG
OG PRODUKTION**

Bygherren skal efterspørge bæredygtige, holdbare og bygherrens løsninger, der baserer sig på mindst muligt ressourceforbrug og spild samt højest mulig regenerering. Viktigt er også fokus på bygninger og anlæg design og livscyklus, dvs. adskillelse, genbrug/genanvendelse og bortskaffelse i et cirkulært økonomisk perspektiv. Ligeledes skal bygherren sikre sig ansvarlige produktionsforhold, bl.a. gennem krav til leverandører.

**8 ANSTÆNDIGE JOBS
OG ØKONOMISK
VÆKST**

Bygherren skal gennem sin arbejdsindsats sikre, at rammerne for arbejdsforholdene, såvel som medarbejdere, bygger- og anlægsskulpturer kan gennemføres sikkert og sundhedsmæssigt ansvarligt og til fordel for alle med arbejdsforholdene. Gennem ledelsesmæssigt fokus på godt arbejdsforhold, samt ordnede løn- og arbejdsforhold, opnåelse af arbejdsforholdene bedre produktivitet og ressourceudnyttelse samt højere kvalitet i bygger- og anlægsskulpturer samt væsentlig produktivitet.

**9 INDUSTRI, INNOVATION
OG INFRASTRUKTUR**

Bygherren skal gennem sin økonomiske aktivitet bidrage positivt til, at der udvikles nye løsninger i bygger- og anlægsskulpturer. Dette kan ske ved at efterspørge fremtidssikrede løsninger inden for byggeri og anlæg og infrastruktur, bæredygtig produktion af materialer, genbrug/genanvendelse, herunder begrænsning af unødigt transport af materialer og energiproduktion, samt ved at fremme anvendelsen af ny teknologi.

**13 KLIMA-
INDSATS**

Bygherren skal gennem beslutninger og indblik tage stilling til de klimarelevante konsekvenser af sine bygge- og anlægsskulpturer gennem hele deres livscyklus. Det skal vælges løsninger ud fra klimaindsats, herunder særligt udvælgelse af driftsressourcer, samt løsninger, der sikrer modstandsdygtighed overfor klimafølgende. Dette kan ske ved at efterspørge arkitektur og fysiske rammer, der fremmer hensigtsmæssig drift og livsduelighed, herunder effektivt belæsnings-, opvarmnings- og afkølingsløsninger, og som spiller sammen med klimarelevante infrastruktur. Desuden kan der suppleres med krav til arbejdsforholdene i arbejdsforholdene, herunder logistik og transport.

**17 PARTNERSKABER
FOR HANDLING**

Bygherren skal gennem definition af egne mål og løsninger og gennem sine aktiviteter aktivt fremme samarbejde og oplysning af verdensmålene. Dette kan omfatte samarbejdsudvikling med andre bygherrer og dialog med myndigheder og brancheforeninger om udvikling af bygninger og anlægsskulpturer. Men det omfatter også dialog og samarbejde med verdensmålene om bæredygtighed og den progression, der skal gøre verdensmålene i stand til at opfylde deres mål og mission - nu og i fremtiden.

Udvalgte reaktioner på manifestet

”

Jeg synes i den grad det fremsendte materiale giver mening for os, og vi kan helt sikkert anvende manifestet i forhold til fastlæggelse af egne politikker og retningslinjer for arbejdet med bæredygtighed.

I forhold til form og formuleringer har vi som (...) nok behov for lidt tilpasning og vinkling af materialet, så det passer ind i vores organisatoriske og lokale kontekst ....

Offentlig bygherreorganisation

”

Det giver god mening, at Bygherreforeningen har oversat de 17 verdensmål til bygherrernes verden og der vil være stor signal værdi i at tiltræde manifestet uanset, at det er frivilligt.

Offentligt ejet bygherreorganisation

”

Bemærkninger til manifestet:

Ind i mellem går der lidt mere bygning i det end anlæg – for at sikre, at alle kan se sig ind i det, kan det fremgå mere konsekvent (at det dækker begge dele, red.)

Offentlig bygherreorganisation

”

(...) , og tak for tilsendte manifest, som vi fuldt ud kan tilslutte os.

Vi medvirker gerne fremadrettet i konkrete projekter, der kan medvirke til at udvikle værktøjer og implementere verdensmålene i byggeriet.

Almen boligorganisation

”

Vi synes i den grad det fremsendte materiale giver mening for os, og vi kan helt sikkert anvende manifestet i forhold til fastlæggelse af egne politikker og retningslinjer for arbejdet med bæredygtighed.

Offentlig bygherreorganisation

Verdensmål/bæredygtighed

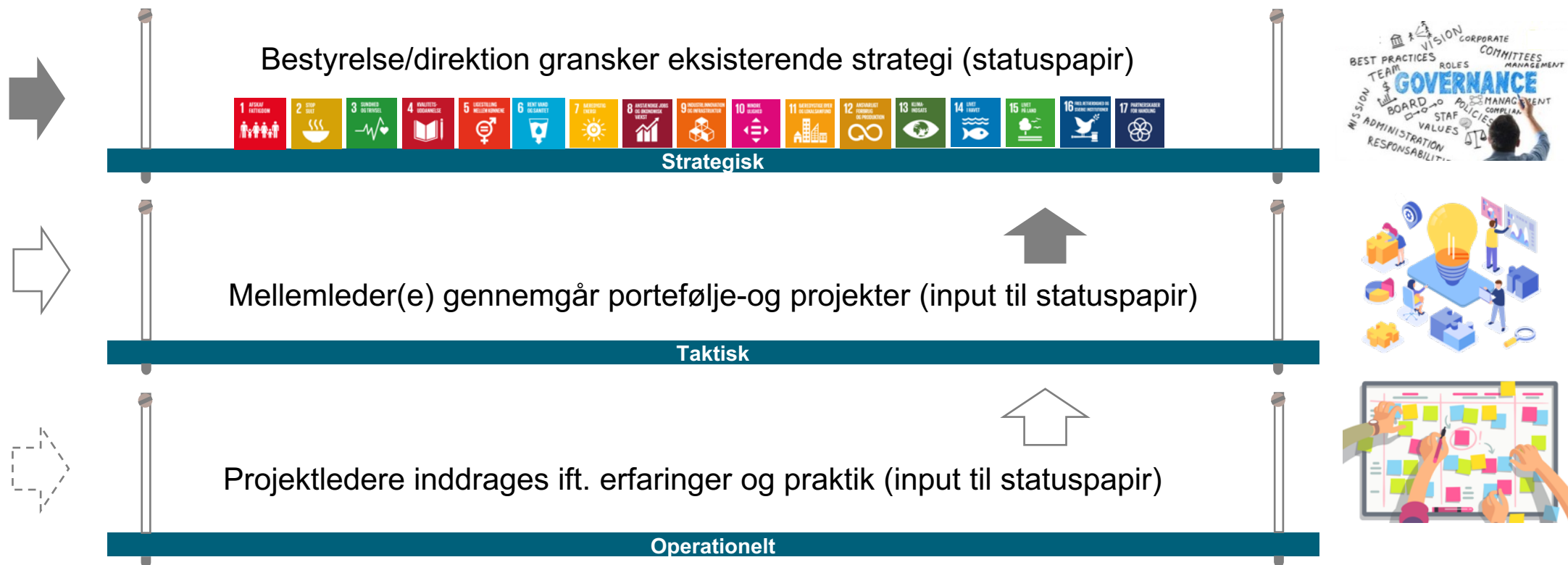
Verdensmålene for bæredygtig udvikling – status:

- Bygherreforeningen går foran i forhold til at indarbejde verdensmålene som værktøj i det daglige arbejde. Bygherrerne skal som igangsættere og indkøbere af byggeri være i stand til at vise en klar retning i forhold til en mere bæredygtig fremtid. Bygherreforeningen har udvalgt otte særlig relevante verdensmål.
- Vi har udviklet et manifest som kan guide og vejlede bygherreorganisationer i forhold til selv at arbejde med verdensmålene. Desuden er udviklet et barometer i samarbejde med Arkitektforeningen i forhold til at få overblik over egen indsats i projekter.
- Vi hjælper p.t. udvalgte kommunale bygherreorganisationer med at udvikle og forankre bæredygtighedsstrategier.
- Desuden er bl.a. forskellige selvevaluerings- og implementeringsmetoder under udvikling ligesom der løbende afholdes kurser og webinarer.
- Udvalgene er begyndt at arbejde med verdensmålene.

Centrale budskaber:

- Vigtigt at arbejde på flere niveauer; strategisk, taktisk og operationelt
- Fokus på CO2-aftryk (LCA) – isoleret fokus på energi fylder mindre
- Fokus på arealoptimering og indeklima
- Udvikling/renovering frem for nedrivning/nybyg
- Interesse for bæredygtige materialevalg, herunder genbrug/genanvendelse (cirkulær økonomi)
- Forsyning, infrastruktur, mobilitet...
- Byudvikling, social bæredygtighed (integreret design)...
- Biodiversitet som et fokus i fremdrift...

Selvevaluering i organisationen (indgangsvinkler og output)

Implementering i organisationen og projekterne

Omdrejningspunkter for bygherrens kerneopgaver i relation til verdensmålene

- Selvevaluering:
Bygherren evaluerer sin egen praksis og vurderer der ud fra, hvor man som organisation kan gøre den største forskel
- Målsætninger:
Bygherren sætter sig mål for, hvad man vil gøre anderledes og hvilken effekt det skal have i egen organisation og i forhold til samarbejdspartnere, i projekter osv.
- Progression:
Bygherren vurderer løbende, om man opnår de resultater, man ønsker, eller om der skal justeres på tilgange, herunder om hvad der er muligt i forskellige typer af projekter og med hvilke samarbejdspartnere.

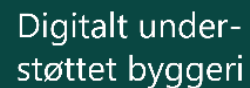
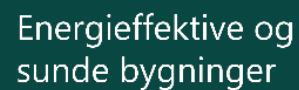
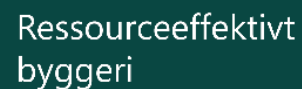
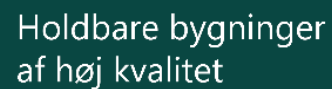
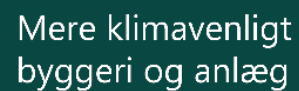
National strategi for bæredygtigt byggeri

Fem indsatsområder skal understøtte byggeriets grønne omstilling

- Mere klimavenligt byggeri og anlæg
- Holdbare bygninger af høj kvalitet
- Ressourceeffektivt byggeri
- Energieffektive og sunde bygninger
- Digitalt understøttet byggeri

[illegible]

Den frivillige bæredygtighedsklasse

- Første skridt mod mere bæredygtig regulering
- Toårig testfase med branchen for at indsamle erfaringer og evaluere brugen af klassen (2020-2022)
- Målsætningen er at indføre nye bæredygtighedskrav til byggeriet i bygningsreglementet fra 2023
- Med den nationale strategi for bæredygtigt byggeri er det besluttet at indføre kravet om LCA fra 2023

Livscyklusvurdering –
bygningens samlede
klimapåvirkning

Afgasninger til
indeklimaet

Ressourceanvend-
else på byggepladsen

Detaljeret eftervisning af
dagslysniveauet

Totaløkonomisk analyse
– omkostninger til
opførelse, drift og
vedligehold

Støj fra ventilations-
systemer i boliger

Drifts- og
vedligeholdelsesplan
for opretholdelse af
indeklimaet

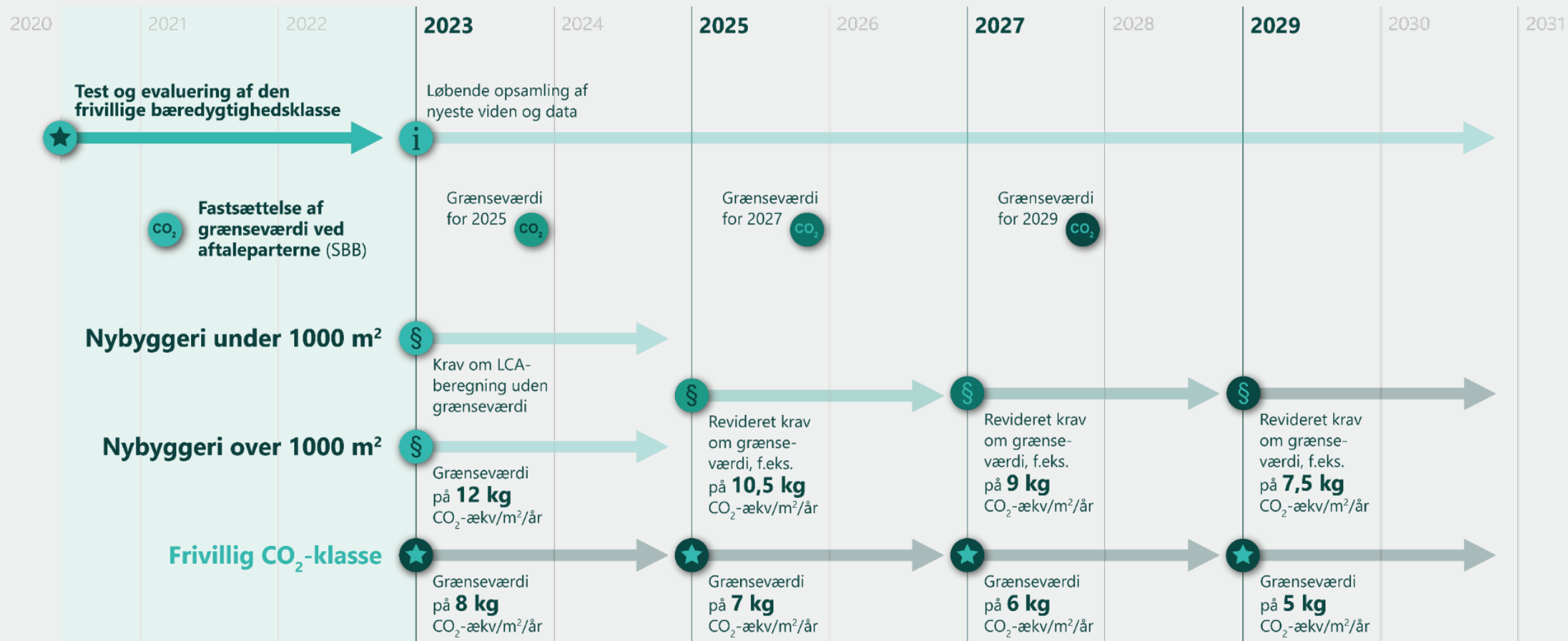

Rumakustik i
boliger

Dokumentation
af problematiske
stoffer

Trinvis indfasning og stramning af CO₂-krav

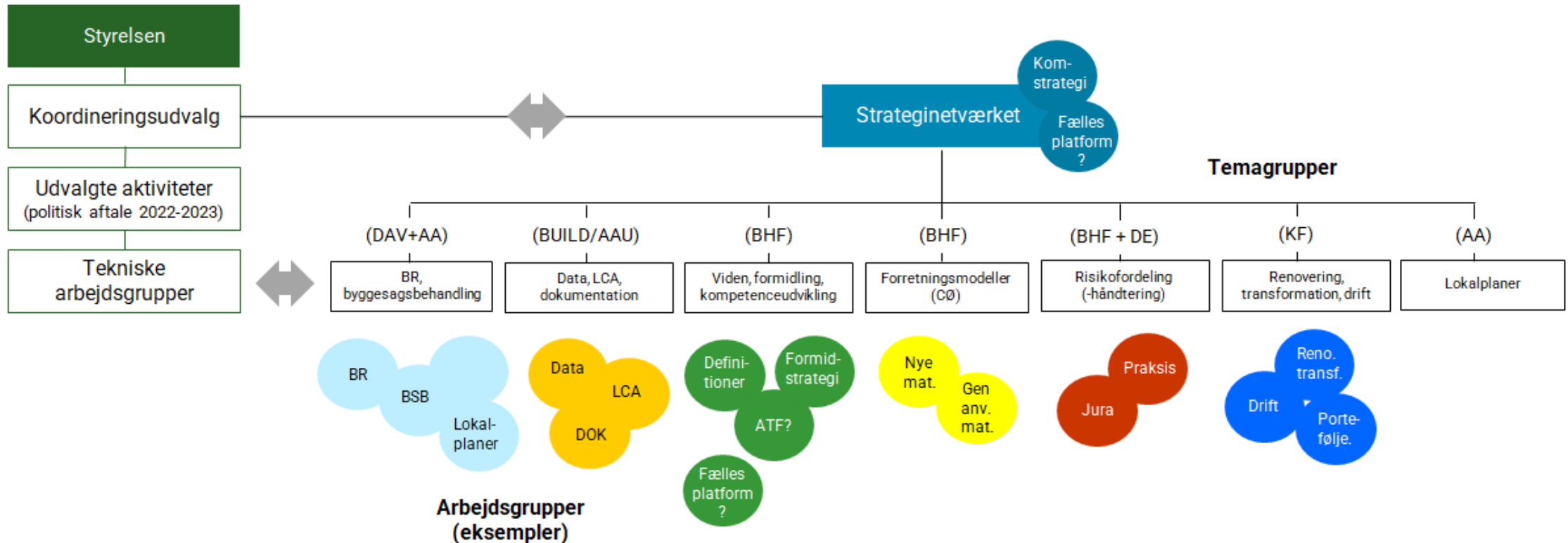

Implementering af bæredygtighedsstrategien via koordineringsudvalg og strateginetværk

BYGHERRE
FORENINGEN

Status på implementering af National strategi for bæredygtigt byggeri

Tema- og arbejdsgrupper – tovholdere + deltagere

Aktør / Arbejdsgruppe	Viden, form., kompet.	Data, LCA, dokum.	BR + Byggesagsbeh and.	Risiko-fordeling	Forret.-modeller, CØ	Renov., transform, drift	Lokalplaner	Note:
Arkitektforeningen			Tovholder			X	Tovholder	
Danske Arkitektvirksomheder	(X)	(X)	Tovholder					
Danske Byggecentre	X	X				(X)		
Dansk Erhverv		(X)		Tovholder II	X	(X)		Foreløbig
FRI - Foreningen Rådgivende Ingeniører	(X)	X	X	(X)		(X)		
Konstruktørforeningen	X		(X)			Tovholder		
Tekniq								Afventer
BL	X					X		
Bygherreforeningen	Tovholder		X	Tovholder I	(X)			
Kommunernes Landsforening		X	X		X		X	
Landbyggefonden		(X)				X		
Forbrugerrådet TÆNK	X							
Træinformation			X					
VELTEK		X	X					
BUILD - Aalborg Universitet		Tovholder						
Teknologisk Institut	X	X						
Foreningen for Byggeriets Samfundsansvar					Tovholder			
CONCITO		X						
GBC-DK			X				X	
Logik & Co			X					
Rådet for Grøn Omstilling						X		
Antal deltagere	6-8	7-9	9-10	2-3	3-4	5-8	3	36-39

Udkast til kommissorium

Emneinitiativer

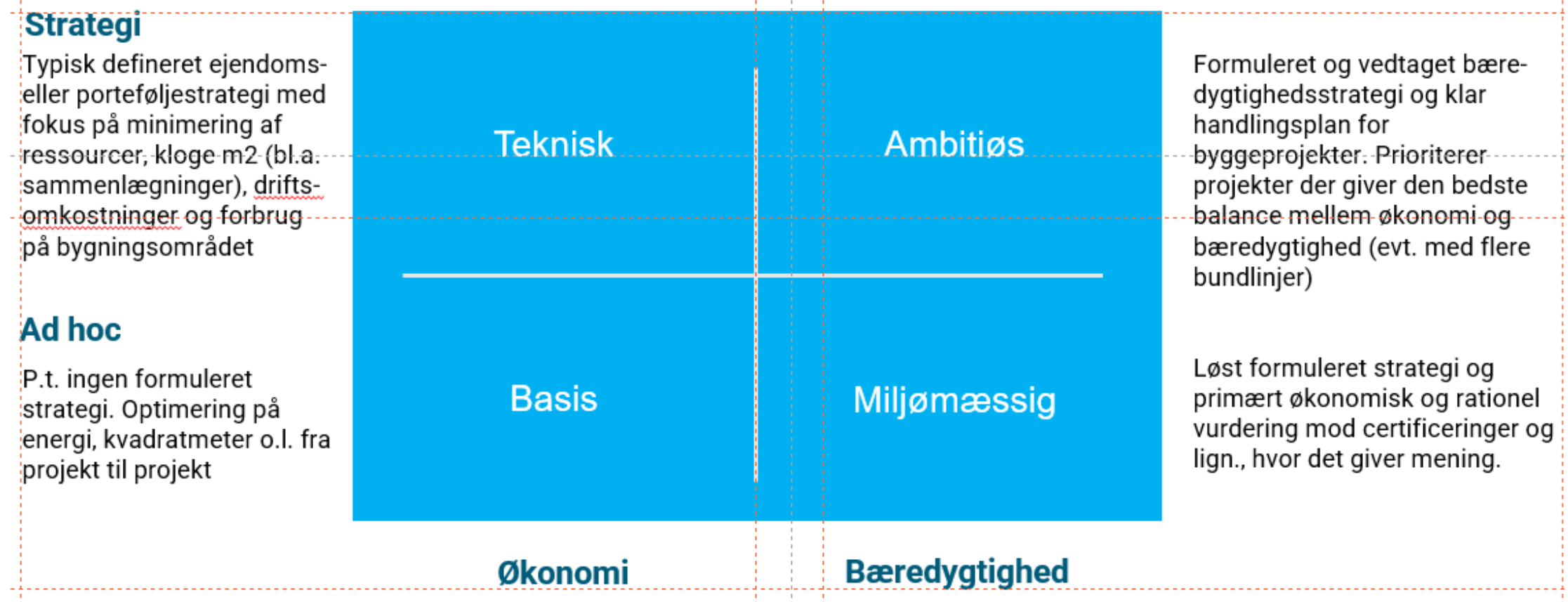
- Formål med strateginetværket er, at branchen tager ejerskab til implementeringen af regeringens nationale strategi for bæredygtigt byggeri
- Netværket forbeholder sig retten til at udfordre strategien, hvor vi ikke er enige
- Netværket nedsætter tema- og arbejdsgrupper ift. centrale temaer i strategien. Arbejdsgrupperne har til opgave:
  - at iværksætte eventuelle udviklingstiltag, som kan understøtte temaet, herunder fx analyser, værktøjer, guides mm.
  - at formulere krav og ønsker til strategiarbejdet
  - at bidrage til plan for implementering

Kommunikation

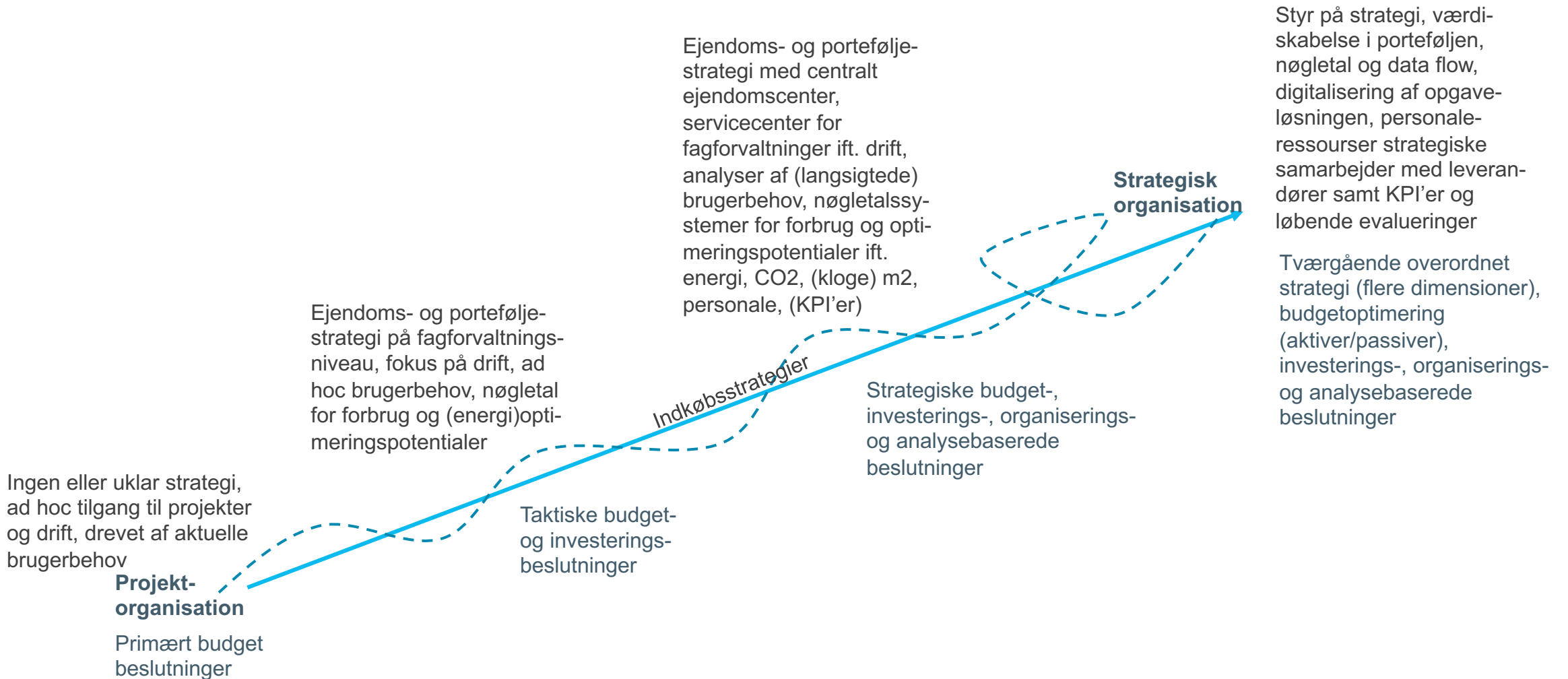
- Strateginetværket vil etablere fælles kommunikationstiltag, som orienterer om netværkets formål og aktiviteter, og som understøtter udbredelsen af viden om bæredygtigt byggeri
- Dette kan være såvel faglig formidling som holdningsindsatser
- Strateginetværket (eller tema- og arbejdsgrupper) er dog kun talerør for de organisationer/partner, der aktivt tilslutter sig konkrete, individuelle initiativer/udspil/ debatindlæg mv.
- Arbejdsgrupper kan søge støtte i netværket ved ønske om større gennemslagskraft, samt søge økonomisk støtte til aktiviteter, analyser osv.
- Netværket arbejder i passende fortrolighed

Strategier – stader og tilgange

Eksempel: Kommunale bygherrer

Strategiske niveauer

**BYGHERRE
FORENINGEN**

Taskforce for digitalisering af byggeriet

Taskforce for digitalisering af byggeriet

- Rapporten "*Taskforce for digitalisering af byggeriet; Forpligtelser for topledere i byg- og driftsherreorganisationer og behov for handling fra branchen og det politiske niveau*" er udgivet digitalt december 2020: <https://bygherreforeningen.dk/download/14/publikationer/49925/taskforce-for-digitalisering-af-byggeriet-1.pdf>
- Rapporten rummer en række anbefalinger til ledere af byg- og driftsherreorganisationer samt ønsker til branchen og det politiske niveau for at skubbe på en digital transformation af byggeriet
- Taskforcens 13 deltagere har alle forpligtet sig til at arbejde for anbefalingerne i deres egne organisationer

**BYGHERRE
FORENINGEN**

Forpligtelser for byg- og driftsherrer

Det strategiske fundament

- Gør værdiskabelsen for dine kunder/slutbrugere til omdrejningspunkt for transformationen af din organisation
- Anvend transformationsledelse til at drive en udvikling, som giver plads til nye løsninger og anderledes kompetencer i din organisation
- Genovervej din organisations produkter, ydelser og forretningsmodel i lyset af samfunds- og markedsudviklingen
- Udvikl din organisations overordnede strategi og fremtidige kerneforretning med udgangspunkt i mulighederne for digitalisering

Nytænkning af værdikæden

- Sæt værdiskabelse i centrum for nytænkning af både efterspørgslen efter byggeri og samarbejdet med byggebranchens virksomheder
- Skab retning, incitament og transparens i leverancekæden gennem anvendelse af data og digitale platforme
- Skab den nye leverancekæde med fokus på at understøtte ledelse og kultur på tværs af samarbejdspartnere i det enkelte projekt

Samtænkning af byggeri og drift

- Udnyt digitalisering til at skabe interessesammenhænge mellem byg- og driftsenheder, uanset organisationsopbygning, til gavn for den samlede værdiskabelse
- Skab et højere vidensgrundlag i projektorganisationen fra start gennem opsamling af viden fra anvendelsen af bygninger samt data om erfaringer fra driften til at øge værdiskabelse
- Etabler en driftsstrategi som grundlag for bedre drift og høj værdiskabelse i bygninger gennem dataunderstøttelse af centrale driftsprocesser samt effektiv kravstillelse og kontrol

Bæredygtighed i et brancheperspektiv

- Integrer bæredygtighed i din organisations strategier og gør dem datadrevne i målsætninger og kriterier, så krav til både egen organisation og samarbejdspartnere bliver målbare
- Skab forandring gennem motivation og udvikling af tværgående kompetencer samt gennem udvikling af nye koncepter for værdiskabelse og understøttende teknologier
- Vær udviklingsorienteret og bidrag til afprøvning af digitale metoder og værktøjer for at fremme bæredygtighed – og del erfaringer med andre byg- og driftsherrer og branchen

BYGHERRE
FORENINGEN

Ønsker til branchen
og det politiske niveau

Behov for handling fra branchen og det politiske niveau

- Flere i branchen skal prioritere at arbejde ud fra værdiskabelse, helhedstænkning og kundefokus
- Branchen skal samarbejde mere datadrevet, hvilket kræver investeringer i digitale processer
- Sats mere på kompetenceudvikling og uddannelse i branchen
- Skub til udviklingen ved at stille krav og indføre incitamenter fra politisk hold
- Igangsæt demonstrations- og inspirationsprojekter for digital transformation
- Styrk forskning og udvikling som grundlag for optimale byg- og driftsherrebeslutninger
- Øg effekten af digitalisering ved større fokus på renovering og eksisterende byggeri

Kommentarer eller spørgsmål?

- Tak for opmærksomheden!

